

„Jumala sõjariistad“ on seitsmeteistkümnenda seikluse „Jumalale kuulumine“ kolmas piiblilugu.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“

Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha

Ef 6:10 „*Viimaks veel: saage vägevaks Issandas ja Tema tugevuse jõus.*“

1. Mida see kirjakohat ütleb tänase piibliloo kohta?
2. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
3. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
4. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahendid: alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hooga lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos? Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 103 paremal servas asuv ajajoon.
2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas seitsmeteistkümnenda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos? Milline koht on tänasel lool seitsmeteistkümnenda seikluse viie loo hulgas?
3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakohat ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeest? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Paljud inimesed peavad tööl kandma ametiriietust. Too nii palju näiteid, kui oskad. Mida peab kandma tuletõrjuja? Millega saab end kaitsta ohtliku kiirguse eest?
- Mis on veel oluline inimestele, kellel on ohtlik töökoht? Millele nad peavad mõtlema? Mida nad peavad ütlema või tegema?
- Millised ohud sulle meenuvad? Milliseid raskusi või vaenlasi võid sa ise tulevikus kohata? Nimeta mõned. Rääkige nendest koos.

Mäng

Aeg: 10-15 minutit

Eesmärk: harjuda selles piibliloos kasutatavate mõistetega

Abivahendid: iga meeskonna jaoks komplekt suuri riideid või pilte riietest, nummerdatud järgmiselt: saapad = mõlemad 1, müts = 2, pusa või üle pea tõmmatav kampsun = 3, mantel = 4, pikk vöö = 5, Piibel = 6; täring

1. Selgita, kuidas mängu mängitakse. Tehke vähemalt 2 meeskonda, kus on (mitte rohkem kui) 4 või 5 mängijat. Palu meeskondadel valida üks inimene, keda nad hakkavad riietama. Nad võivad hunnikust riideeseme võtta siis, kui veeretavad täringuga vastava numbri.
2. Lisa järgmised reeglid: neil peavad olema olema pusa ja mantel enne, kui saavad vöö võtta; neil peavad olema kõik riided enne, kui saavad võtta Piibli.
3. Püüdke aja peale oma riietatav võimalikult kiiresti riidesse saada.
4. Kui teie tingimustes ei ole praktiline seda mängu aktiivselt mängida, siis võivad lapsed koguda päris riiete asemel sarnaselt nummerdatud (nt ajakirjadest lõigatud) pilte riietest või joonistada riideid paberil olevale kriipsujukule selga.
5. Kui on aeg riided seljast võtta, siis nimeta riideese, mis ära võetakse ja ka mida see sümboliseerib vaimuliku sõjavarustuse nimekirjas: müts tähendab päästet, saapad tähendavad head sõnumit rahust, vöö on tõde, mantel on usk, pusa tähendab Jumala ees õige olemist ja Piibel on nagu mõõk.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Kirjajärg...

Pauluse kirja lugejad olid Jeesusest kuulnud suhteliselt hiljuti. Esimest korda kuulsid nad Temast vaid paar aastat tagasi. Enne kristlaseks saamist oli nende eluviis olnud hoopis teistsugune. Ka nende sõbrad ja perekond ei olnud kristlased ja sellepärast polnud neil lihtne elada hoopis teistmoodi ning uskuda teisi asju kui kõik ülejäänud. Paulus kirjutas neile julgustavaid sõnu Jumalalt , et nad jaksaksid elada kristlastena.

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist välja Ef 6:10-17.

Loe selle kirjakohta tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Need sõnad on päris kirja lõpus. Seejärel saadab Paulus oma sõpradele ka viimased tervitused ja soovid. Tervitused pani kirja Paulus, kuid Jumal ütles talle, mida kirjutada. Jumal teab, et Tema rahvas vajab Temalt ande ja jõudu, selleks et eluga toime tulla ja kristlastena vastu pidada.

Vaatame pilti

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Jumala sõjariistad“ raamatu „Suur Piibliseiklus“, lk 104. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 105 ja 106 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Jumala sõjariistad“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10-15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos järgmistele küsimustele.
 - Millised kuus eset kuuluvad Jumala sõjariistade hulka?
 - Miks vajame neid kuut osa Jumala sõjavarustusest ja kuidas need meid aitavad?
 - Et võidelda vaenlasega, peame teadma, kes ta on ja milline ta on. Millistest vaenlastest need piiblisalmid meile räägivad? Oled sa kunagi kohanud või kogenud mõnda neist? Räägi sellest oma juhendajaga.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Kirjad Vanasti oli kirja teel suhtlemine üsna levinud. Paulus kirjutas 13 kirja, mis on osa Piiblist, Uuest Testamendist. Proovi need kõik Piiblist üles leida.

Efesose linn oli tähtis kauplemiskeskus, seal olid ka raamatukogud ja suur teater, samuti tohutud templid rooma jumalatele, sealhulgas Dianale. Paulus koges Efesoses palju kurja, siiski veetis ta seal rohkem kui kaks aastat, jutlustades ja õpetades Jeesusest. Nii sai linnast ka oluline keskus kristlaste ja koguduse jaoks.

Rooma sõdurid roomlased valitsesid enamikke alasid Vahemere ümbruses. Rooma armee hoidis korda ja tegutses politseina - nii olid Pauluse ajal sõdurid oma vormi ja relvadega tavaline vaatepilt.

Kuldsalm

Kestus: 5-10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks, suured paberilehed

1. „Viimaks veel: saage vägevaks Issandas ja Tema tugevuse jõus.” Efeslaste 6:10
Seiske koos ja korrake salmi enesekindlalt ja julgelt mitu korda. Sõnade „vägevaks” ja „tugevuse jõus” pingutage oma käelihaseid ja tehke väike paus nii, et kõik on tugeva mehe lihaste näitamise poosis.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.

Arutleme koos

Kestus: 10-15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiks seda, mida nad tegelikult tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile

ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

3. Teiste küsimused

Räägi lastele Danist ja Micahist ning loe nende küsimused.

Dan on 9-aastane. Ta armastab mängida jalgpalli ja trummi.

Dan lugesi lugu koos oma isa Mikega ning tahtis teada: “Millised on tulised nooled? Kas need teevad haiget?”

7-aastane Micah armastab jalgpalli ja rattaga sõitmist. Tema ja ta isa Marc lugesi seda lugu ning Micah küsis: “Millised on Jumala sõjariistad tegelikult, päris elus?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Dani küsimusele?“ ja „Kuidas teie vastaksite Micahi küsimusele?“

Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

4. Teiste vastused

Tuleta lastele meele, et Dani isa Mike vastas tema küsimusele. Lugege Mike vastus ette: “Need on kiusatused ja süüdistused, millega saatana meid “tulistab”, näiteks püüdes meid panna enda või kellegi teise kohta uskuma valet või tallata meid maha ja nõrgestada meie usku. Need tulised nooled püüavad ka takistada meil tegemast seda, mida Jumal tahab - näiteks rääkimast teistele rõõmusõnumit Jeesusest ja rõõmu tundmast sõprusest Jumalaga.”

Dan imestas: “Miks nad kasutavad „sõjavarustust“ selleks, et kirjeldada usku ja õiglust ja kõiki selliseid asju?”

Mike arvas: “Sõjavarustust on kasutatud selleks, et kirjeldada Jumala poolt meile antud varustust, mis kaitseb saatana ja tema kurjade trikkide vastu. Saatana tahab meid segadusse ajada ja araks muuta, et me ei usaldaks ega järgiks enam Jumalat. Seda võitlust kirjeldatakse kui vaimulikku lahingut - mitte inimeste, vaid kurjade vaimsete jõudude vastu.”

Siis vaadake, mida Micah’ isa Marc vastas tema küsimusele: “Paulus ei räägi siin sõjavarustusest, mida saab katsuda ja selga panna. Ta räägib asjadest, mida saame teha oma vaimulikus elus (vaimulik elu on see, kuidas suhtleme Jumalaga), mis aitavad meil võidelda nähtamatute vaenlastega, kes on alati valmis meid ründama. Need vahendid aitavad meil nendes rünnakutes toetuda Jumala tugevusele ja kaitsele. Näiteks tõevõo tähendab Jumala tõdedest kinnihoidmist. Tõde on näiteks see: Jumalal on kontroll kõige üle ja Ta on võimsam kui saatana. See “võo” tuletab meile meelde, mis on tõde ja aitab meil ka päriselt selle järele elada. Võitlus on näiteks selline: saatana ründab meid näiteks valega, et meil peaks olema rohkem asju selleks, et olla õnnelik (või mõne muu valega, oleneb sellest, milline patt kedagi kiusab). Jumala tõe kohaselt peaksime aga rahul olema sellega, mis meil on, ja usaldama Jumalat, kes varustab meid vajalikuga (Fl 4:12, [Matteuse 6:25-34](#)). Selles võitluses saame tõde endale meelde tuletada ja paluda, et Jumal tõmbaks

selle meie südame ümber nagu vöö. Tõest lähtuvalt saame teha ka kõiki otsuseid - näiteks me ei küsi endale uusi kingi, kui meil on neid juba mitu paari. Nii et ära unusta selga panna Jumala sõjavarustust. See on parim viis võita elus meie vastu tulevad lahingud!”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage nii oma küsimusi ja vastuseid kui ka oma vastuseid Kristini küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee.

Proovi järele...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: suvalised riideesemed, Piiblid, peegel

1. Tee ettepanek, et lapsed valmistavad endale tavalistest asjadest iskliku sõjavarustuse. Pange pähe müts, et ära märkida Jumala päästvat väge ja endale meelde tuletada, et Jumal päästab meid kõigest kurjast. Leidke mantel või jope, mis kujutab Jumala õiglust ja tuletab meelde, et alati on vaja kogu hingest püüda selle poole, mis on õige. Siduge endale vöö või pikk sall vööle kui märk oma valmisolekust kasutada Jumala tõe. Mis teil jalas on? Pange saapad jalga, et oleksite valmis kõndima ka konarlikul teel. On teil kilp? Kui ei, siis millega saaksite end kaitseks katta? Võib-olla on teil ujumisprillid, paksud kindad või päikesepriidid: võtke need kasutusele nagu sõdur, kes kaitseb ennast kilbiga.
2. Mida te veel vajate? Hoidke käes oma Piiblit või sedasama raamatut: meie parim ja võimsaim relv on Jumala Sõna, mis kuulutab head sõnumit.
3. Vaadake ennast peeglist ja proovige kas mäletate, mida iga ese tähendas.

Loovtegevus

Aeg: 10 minutit

Eesmärk: näidata, kuidas see piiblilugu on seotud meie eluga tänapäeval

Abivahendid: paberist kilbi kujud, kunstimaterjalid

1. Anna igale lapsele paberist kilbi kuju ja palu neil joonistada selle järgi oma kilp. Heraldikas e vapiteaduses kasutatakse kilbi erinevaid osi, et näidata erinevaid asju: teie hakkate oma kilpidega sama tegema.
2. Palu neil tõmmata joon kilbi keskelt ühelt küljelt teisele: see on nende nime jaoks. Seejärel jagage kilp püstise joonega neljaks veerandiks.
3. Selgita, et ülemine vasakpoolne osa on perekonna näitamise koht. Ülemine parempoolne osa aga näitab lemmiktegevust või hobi. Alumine vasakpoolne osa näitab midagi, millega pärast ma rõõmus või rahul olen (lastel võib selle väljamõtlemisega abi vaja minna: see võib olla näiteks eksamist läbi saamine või uue oskuse õppimine või hoopis kellegi teise pärast rõõmustamine, nt „olen rõõmus, et mu isa sai uue töökoha”). Alumine parempoolne osa näitab midagi, mille pärast ma tuntuks tahaksin saada. See ei ole tingimata omadus, mis lastel juba praegu olemas on või asi mida nad juba oskavad - see tõenäoliselt on midagi, mille poole püüelda ja mille nimel vaeva näha.
4. Kui kõik kilbid vamis on, vaadake neid koos ja palu igal lapsel öelda paar sõna selle kohta, mida ja miks ta oma kilbile märkinud on.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: veeta Jumalaga aega vastusena sellele loole

1. Palu, et Jumal aitaks sul aru saada, mis on sinu jaoks hea ja mis ei ole. Palu, et Ta varustaks sind oma relvadega ja teeks sind tugevaks!

17. seikluse palve

Aeg: 10 minutit

Eesmärk: keskenduda selle loo vastusena Jumalale

1. Sinu rühma lapsed saavad järjest teadlikumaks maailmas valitsevast kurjusest ning neil võib tekkida hirm tuleviku suhtes. Nad võivad hakata kahtlema oma kristlikes tõdedes. Seiklus 17 on täis julgustavaid mõtteid. Meile tuletatakse meelde, et miski ei suuda meid lahutada Jumala armastusest ja, et Tema Vaim varustab meid Talle elama.
2. Lugege koos Psalm 139:5 ja selgita, et neid sõnu öeldakse Jumalale: „tagant ja eest Sa ümbritsed mind ja paned oma pihu mu peale.” Palu lastel sulgeda oma silmad ja kujutada ette, et nad on kohe sõtta minevad sõdurid. Palu neil ette kujutada sõjarelvastuse selga panemist (ükskõik, kas traditsioonilist soomusrüüd või moodsat kaitseriietust). Täna Jumalat, et Tema Vaim on meie kaitseriietus ja paluge lastele kaitset.
3. Kinnita neile, et võime end Jumalaga koos turvaliselt tunda, ükskõik millises olukorras ka oleme. Õppige ja öelge seda palvet koos, kasutades liigutusi, et iga rea tähendust veel rohkem rõhutada.

Jeesus meie ees
valmistamas teed,
(*Hoia mõlemad käed enda ees.*)

Jeesus meie taga
kaitseb kõige eest!
(*Näita kätega selja taha.*)

Jeesus meie kõrval
täna, praegu, siin!
(*Tõsta käed kõrvale.*)

Igal päeval, igal tunnil
meiega Ta kaasas kõnnib!
(*Kallista ennast.*)

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.
2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.